

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს
სკოპინგის დასკვნა N49

04.10.2021

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: სს „ნიკორას“ ობიექტებზე წარმოქმნილი სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაციის საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი: შპს „ნიკორა“ (ს/კ 400132183), ქ. თბილისი, მ. ქავთარაძის ქ. N11

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, სოფ. გამარჯვება;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 31.03.2021;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

შპს „ნიკორას“ მიერ, სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გამარჯვებაში სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაციის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, შპს „ნიკორა“ (ს.კ 400132183) გარდაბნის მუნიციპალიტეტის, სოფ. გამარჯვებაში, სს „ნიკორას“ (ს.კ 200050675) საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 81.07.00.043) არსებულ შენობა-ნაგებობაში (ფართობი 150 მ²) გეგმავს ინსინერაციის საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციას. მიწის ნაკვეთის ფართობია 26401 მ². მიწის ნაკვეთზე ასევე მდებარეობს მეღორეობის ფერმა და ხორცის საწარმო. ნაკვეთის მიმდებარედ წარმოდგენილია სხვადასხვა პროფილის სამრეწველო ობიექტები. საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი (მდ. ლოჭინი) დაშორებულია დაახლოებით 70 მეტრით, ხოლო უახლოესი საცხოვრებელი სახლი - 656 მეტრით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში მოხდება სს „ნიკორას“ ქსელში წარმოქმნილი სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაცია. სს „ნიკორას“ ქსელში წლიურად წარმოიქმნება დაახლოებით 550-600 ტ ნარჩენი. ობიექტზე გათვალისწინებულია ქსელში წარმოქმნილი ნარჩენების დაახლოებით 3%-ის ინსინერაცია, რაც წელიწადში შეადგენს 18,325 ტონას. აღნიშნულ რაოდენობაში სახიფათო ნარჩენების წილი არ აღემატება 600 კგ-ს.

საწარმოსთვის განკუთვნილ შენობაში წარმოდგენილია წყალგაუმტარი ფილებით მოპირკეთებული სამი სათავსო. აღნიშნული სათავსოები გამოყენებული იქნება ობიექტზე ინსინერაციის მიზნით შემოტანილი ნარჩენების და ინსინერაციის პროცესის დასრულების შემდგომ წარმოქმნილი ნაცრის დროებითი განთავსებისთვის. შენობა უზრუნველყოფილია წყლით, სველი წერტილებით, შიდა საკანალიზაციო ქსელით, ელექტროენერგიით და ბუნებრივი აირით. ინსინერატორის პარამეტრებისა და გაბარიტების გათვალისწინებით, შენობა საჭიროებს გაფართოებას, კერძოდ: შენობის მარჯვენა მხარეს, გათვალისწინებულია მსუბუქი კონსტრუქციის მოწყობა, რომლის ფართობი იქნება დაახლოებით 35-40 მ².

საწარმოში შემოტანილი ნარჩენების ინსინერაციისთვის დაგეგმილია „IZHTEL-1000“ ტიპის ინსინერატორის გამოყენება, რომელიც უზრუნველყოფს სამრეწველო, სამედიცინო, ბიოლოგიური და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მაღალტემპერატურულ განადგურებას. დანადგარის მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს 250 კგ/სთ-ს. დანადგარში ნარჩენის ინსინერაცია მოხდება 800°C ტემპერატურაზე, რაც უზრუნველყოფს ნარჩენების სრულ განადგურებას. დანადგარი იმუშავებს ბუნებრივ აირზე.

ინსინერატორში მოხდება როგორც მყარი, ასევე თხევადი ნარჩენების ინსინერაცია. მყარი ნარჩენების ინსინერატორში განთავსება გათვალისწინებულია ჩასატვირთი ხუფის საშუალებით, ხოლო თხევადი ნარჩენები ინსინერატორს მიეწოდება ჩასატვირთი ავზიდან, მილგაყვანილობის საშუალებით.

საპროექტო ინსინერატორის შემადგენლობაში შედის:

- ძირითადი კამერა (პირველი კამერა);
- კმაწვის კამერა (დამატებითი წვის კამერა);
- ძირითადი კამერის სანთურა;
- კმაწვის (დამატებითი წვის) კამერის სანთურა;
- კმაწვის (დამატებითი წვის) კამერის ლუქი;
- საწვავის (ბუნებრივი აირის) მიმწოდებელი მილი;
- 2 ერთეული თერმოწყვილი;
- ჰაერის შემბერი ვენტილატორი;
- მართვის პანელი;
- ძირითადი კამერის ხუფი (სახურავი);
- ჯალამბარი;
- ძირითადი კამერის სანაცრე;
- საკვამლე მილი.

ინსინერატორის ორივე (ძირითადი და დამატებითი წვის) კამერა ამოგებული იქნება 12 სმ სისქის, ცეცხლგამძლე აგურით, რომელიც გარე მხრიდან 10 მმ სისქის ცეცხლმედეგი ფილით იქნება დაცული, რაც უზრუნველყოფს ფილასა და აგურის კედელს შორის ტემპერატურის შენარჩუნებას და საწვავის (ბუნებრივი აირის) ხარჯის შემცირებას. ძირითადი კამერის ხუფი შიდა მხრიდან ამოგებული იქნება თერმომედეგი, კერამიკული მინის ბოჭკოსგან დამზადებული თერმობლოკით, რომელიც უძლებს 1650 °C-მდე ტემპერატურას. ინსინერატორის გარე კორპუსისთვის, ძირითადი წვის კამერის და დამატებითი წვის კამერების სამუშაო ზონებთან გამოყენებულია 10 მმ სისქის

ცეცხლგამძლე ფოლადი, ხოლო კორპუსის დანარჩენი დეტალებისთვის გამოყენებულია არანაკლებ 6 მმ სისქის ფოლადი.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში შემოტანილი სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენები, „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად გაერთიანებულია სხვადასხვა ჯგუფებში.

ხარვეზებისა და დასაზუსტებელი საკითხების გათვალისწინებით, სამინისტროს N7332/01 წერილის საფუძველზე შეჩერდა ადმინისტრაციული წარმოება და შპს „ნიკორას“ დაევალა დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა. სამინისტროს წერილში მითითებული იყო შემდეგი: სკოპინგის ანგარიშით გათვალისწინებული ზოგიერთი ნარჩენის ინსინერაცია არ იყო ნარჩენების მართვის იერარქიასთან, ეროვნულ სტრატეგიასა და ეროვნულ სამოქმედო გეგმასთან თანხვედრაში. ასევე მითითებული იყო, რომ ნარჩენების მართვის კოდექსისა და ეროვნული სტრატეგიის მიზნებიდან გამომდინარე, გარკვეული სახის ნარჩენების დამუშავებისათვის აღდგენის ოპერაციების მიზანშეწონილობის შესახებ. სამინისტროს მოთხოვნის საფუძველზე, შპს „ნიკორას“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია/დოკუმენტაცია (წერილი N14398; 12.08.2021).

დამატებითი ინფორმაციის თანახმად, სს „ნიკორას“ ქსელში წარმოქმნილი ზოგიერთი სახის ნარჩენის აღდგენა საჭიროებს შესაბამის ტექნოლოგიებს, ასეთი ნარჩენებია:

- ძრავის ზეთი 0,2 ტ/წელ (13 02 05*; 13 02 06*; 13 02 07*; 13 02 08*);
- პლასტმასი 1,725 ტ/წელ (20 01 39);
- სამზარეულოს ორგანული ნარჩენები 10 ტ/წელ (20 01 08);
- საფეიქრო ნაწარმი 0,2 ტ/წელ (20 01 25);
- ქაღალდი და მუყაო 2 ტ/წელ (20 01 01);
  - საკვები ზეთები და ცხიმები 3,5 ტ/წელ (20 01 25);
  - განადგურებას დაქვემდებარებული საბურავები 0,7 ტ/წელ (16 01 03).

აღნიშნული ნარჩენების რაოდენობა წელიწადში შეადგენს 18,325 ტონას, რაც კომპანიის ქსელში წარმოქმნილი ნარჩენების ჯამური რაოდენობის (550-600 ტ/წელიწადში) 3%-ია. ზემოაღნიშნული ნარჩენების გადაცემა გათვალისწინებულია შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანიზაციებზე, შესაბამისად ობიექტზე არ მოხდება აღნიშნული ნარჩენების შემოტანა და ინსინერაცია. როგორც დამატებით ინფორმაციაშია განმარტებული, ინსინერატორში განადგურებას დაექვემდებარება ძირითადად ვადაგასული და წუნდებული სასურსათო დანიშნულების პროდუქტები და მცირე რაოდენობით საოჯახო ქიმიკა.

სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საწარმოში ცალ-ცალკე მოხდება კვების პროდუქტებისა და სხვა ნარჩენების ინსინერაცია, ასევე სეპარირებულად შეგროვდება ინსინერაციის პროცესის დასრულების შემდგომ მიღებული ნაცარი. საკვები პროდუქტების ინსინერაციის შედეგად მიღებული ნაცარი დაკლასიფიცირდება, როგორც არასახიფათო ნარჩენი, ხოლო სხვა სახის ნარჩენების შედეგად მიღებული ნაცარი, შემადგენლობის დადგენამდე განხილული იქნება როგორც სახიფათო ნარჩენი. ღუმელიდან ამოღებული

გაციებული ნაცარი თავდაპირველად განთავსდება პოლიეთილენის ტომრებში, ხოლო შემდეგ 100 ან/და 200 ლიტრი ტევადობის ჰერმეტიკულ პოლიეთილენის კონტეინერებში, რომელიც დროებით განთავსდება არსებული შენობის საწყობში. ნაცარი გადაეცემა აღნიშნული სახის ნარჩენების მართვაზე შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანიზაციას.

საწარმოსთვის შერჩეული შენობა უზრუნველყოფილია წყალმომარაგების ქსელით და აღჭურვილია შიდა საკანალიზაციო სისტემით. საწარმოში წყლის გამოყენება მოხდება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით და იატაკის მოსარეცხად. ინსინერაციის ტექნოლოგიური პროცესი წყლის გამოყენებას არ საჭიროებს და შესაბამისად, ტექნოლოგიური პროცესიდან ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება. სასაწყობე შენობაში ძირითადად განთავსდება არასახიფათო ნარჩენები, საწყობში შესაძლებელია ასევე დროებით განთავსდეს სახიფათო ნარჩენები (სარეცხი და საწმენდი საშუალებები, რომელიც შეიცავს სახიფათო ნივთიერებებს, ძირითადად ქლორს), რომელთა შეფუთვა არ არის დაზიანებული.

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია, საწარმოში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის ორი ვარიანტი კერძოდ:

1. საწარმოში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების (სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო და საწყობის იატაკის ნარეცხი წყალი) გაწმენდის მიზნით, ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის (მაგ. ბიოტალის ტიპის გამწმენდში) განთავსება და გაწმენდის შემდეგ, ჩამდინარე წყლების ჩაშვება ზედაპირულ წყლის ობიექტში (მდ. ლოჭინში). აღნიშნული ვარიანტის შერჩევის შემთხვევაში, გზშ-ის ეტაპზე, წარმოდგენილი იქნება ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების პროექტი.
2. საწარმოში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების შეგროვების მიზნით, საწარმოს მიმდებარედ არსებული სეპტიკური ჭის გამოყენება, რომელიც ამჟამად უმოქმედო მდგომარეობაშია. ჭის დიამეტრი დაახლოებით 1 მეტრია, ხოლო სიღრმე აღემატება 3 მ-ს. სეპტიკურ ჭაში შეკრებილი წყალი, პერიოდულად გატანილი იქნება საასენიზაციო მანქანით, შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანიზაციის მიერ.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების შესახებ.

საწარმოს სპეციფიკიდან გამომდინარე, მოსალოდნელია ხმაურის გავრცელება და ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების გაფრქვევა, რაც დაკავშირებული იქნება ინსინერატორის ფუნქციონირებასთან და ბუნებრივი აირის მოხმარებასთან. სკოპინგის ანგარიშში ზოგადად არის შეფასებული საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მათ შორის ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიების შესახებ უახლოესი დასახლებული პუნქტების გათვალისწინებით. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, გზშ-ის ეტაპზე ჩატარებული იქნება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების და ხმაურის

გავრცელების გაანგარიშება და მიღებული შედეგების საფუძველზე განისაზღვრება შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

საქმიანობის განხორციელების პროცესში კუმულაციური ზემოქმედების რისკები შეიძლება დაკავშირებული იყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გავრცელებასთან და ხმაურის წარმოქმნასთან. გზმ-ის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევით და ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული კუმულაციური ზემოქმედების შესაფასებლად, გათვალისწინებული იქნება ტერიტორიის ფარგლებში არსებული ყველა დამაბინძურებელი წყარო.

საპროექტო ტერიტორია წლების განმავლობაში განიცდიდა მაღალ ტექნოგენურ და ანთროპოგენურ დატვირთვას, შესაბამისად რეკონსტრუქციისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ზემოქმედება ბიოლოგიურ გარემოზე არ არის მოსალოდნელი.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, გარდაბნის მუნიციპალიტეტის მერიის და სოფ. გამარჯვების ადმინისტრაციული ერთეულის საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებში. ზემოაღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით საჯარო განხილვა გაიმართა 2021 წლის 27 აპრილს გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გამარჯვების ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, შპს „ნიკორას“, საკონსულტაციო კომპანია შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენლები და ადგილობრივი მოსახლეობა. საჯარო განხილვაზე დამსწრე საზოგადოების მხრიდან გამოთქმული შენიშვნები/მოსაზრებები ეხებოდა სოფ. გამარჯვების ტერიტორიაზე საპროექტო საწარმოს განთავსების საჭიროებას/ მიზანშეწონილობას და ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების საკითხებს, რაზეც შპს „ნიკორას“ და შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ საწარმოს სპეციფიკისა და წარმადობის გათვალისწინებით, წინასწარი გამოთვლებით ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები არ გადააჭარბებს ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებს, ხოლო დეტალური გაანგარიშება მოხდება გზმ-ის ეტაპზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედების სახეები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
  - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
  - პროექტის აღწერა;
  - საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები, Shp ფაილებთან ერთად;
  - საწარმოს გენ-გეგმა ექსპლიკაციით, სადაც დატანილი იქნება სანიაღვრე არხები;
  - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
  - დეტალური ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის შესახებ (ინსინერატორიდან უახლოესი მანძილი საცხოვრებელ სახლამდე, საავტომობილო ტრასამდე, ზედაპირული წყლის ობიექტამდე და სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე);
  - ინსინერატორის მოწყობის და ექსპლუატაციის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
  - პროექტში შემავალი ინფრასტრუქტურული ობიექტების, ინსინერატორის და სხვა დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების დეტალური აღწერა;
  - ინსინერატორის ტექნოლოგიური სქემა და ტექნოლოგიური ციკლი;
  - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი, წარმადობა); ინსინერაციის ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური, თანმიმდევრული აღწერა და ინსინერატორის საპასპორტო მონაცემები. ამასთან, ტექნოლოგიური ციკლი მოცემული უნდა იყოს ასევე ფოტომასალის სახით.
  - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტერიტორიის ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით ოპტიმალური, დასაბუთებული ალტერნატივა; ასევე ინფორმაცია ტექნოლოგიური ალტერნატივების შესახებ და შერჩეული ტექნოლოგიის უპირატესობა გარემოსდაცვითი კუთხით.
  - მიწის სამუშაოების აღწერა;
  - გამოსაყენებელი საშუალებები და მოწყობილობები, აგრეთვე მათი წარმადობა.
  - პროექტის წყალმომარაგების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
  - საწარმოო, სამეურნეო-ფეკალური წყლების მართვის საკითხები;
  - საპროექტო ტერიტორიაზე ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის განთავსების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
  - ავარიული სიტუაციების პრევენციული ღონისძიებები;
  - ინსინერატორის გამწოვი სისტემის დეტალური აღწერა;

- ინსინერაციისთვის გათვალისწინებული ნარჩენების ტრანსპორტირების შესახებ ინფორმაცია (მათ შორის სქემა, სიხშირე);
- ინფორმაცია საწარმოში საწვავის გამოყენებისა და რაოდენობის შესახებ;
- ინფორმაცია სამუშაოებში გამოყენებული ტექნიკის შესახებ;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;

4.1. ნარჩენებთან დაკავშირებით წარმოდგენილი უნდა იქნას:

- დეტალური ინფორმაცია დასამუშავებელი/ინსინერაციის მიზნით გათვალისწინებული ნარჩენის კოდ(ებ)ის, დასახელებ(ებ)ის, წარმოშობის წყაროს და რაოდენობის შესახებ;
- ნარჩენების დამუშავების აღდგენის ან განთავსების ოპერაციების კოდები და აღწერილობა, „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ I ან II დანართის შესაბამისად;
- ნარჩენის კოდი და დასახელება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად;
- დეტალური ინფორმაცია ნარჩენების დროებითი დასაწყობების ობიექტის და პირობების შესახებ;
- ნარჩენების მართვის გეგმა, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობებისა და რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია და მათი შემდგომი მართვის დეტალური ღონისძიებები;
- ნარჩენების სეპარაციის შესახებ ინფორმაცია. ნარჩენებთან უსაფრთხო მოპყრობის ზოგადი მოთხოვნები;
- დასაწყობებულ ნარჩენებზე კონტროლის მეთოდები (მათ შორის ინფორმაცია ინსინერატორის ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცრის დასაწყობების ტერიტორიის, პირობების შესახებ);
- ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცრის მართვის საკითხების აღწერა, დროებითი დასაწყობების ტერიტორიის აღწერა, ტრანსპორტირება და საბოლოო მართვის ღონისძიებები;
- ინსინერაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცრის რაოდენობა;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- ინსინერატორის ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები (გენ-გეგმაზე მითითებით), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში; ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებები; ინფორმაცია ჰაერგამწმენდი სისტემის შესახებ; ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;

- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის გავრცელების მინიმუმიზაციის მიზნით გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული მონიტორინგი (სიხშირის და კოორდინატების მითითებით);
- ზემოქმედება გრუნტზე და ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- გეოლოგიურ გარემოზე ზეგავლენა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა-გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა);
- ზემოქმედება ისტორიულ, კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- ჩამდინარე წყლის ხარისხის კონტროლის საკითხები;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებების და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ(ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით)

გზშ-ის ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის განთავსების შემთხვევაში, გამწმენდის ტიპი, ტექნიკური პარამეტრები, გამწმენდის ეფექტურობა და სხვა;
- გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- სეპტიკური ჭის მოცულობა, ეფექტურობა და სხვა ტექნიკური პარამეტრები;
- იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოდან ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება ზედაპირული წყლის ობიექტში გზშ-ის ანგარიშთან ერთად, წარმოდგენილი

უნდა იქნეს ჩამდინარე წყლებთან ერთად ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების (ზდჩ) პროექტი;

- ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ დაზუსტებული ინფორმაცია (საკადასტრო კოდები);
- სკოპინგის განცხადებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია (საიდენტიფიკაციო კოდი) არ შეესაბამება წარმოდგენილ მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან ამონაწერში მითითებულ ინფორმაციას, რაც გზმ-ის ანგარიშში საჭიროებს დაზუსტებას.

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ნიკორას“ მიერ წარმოდგენილ, გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გამარჯვებაში სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაციის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი, შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.